

PATVIRTINTA
Kauno lopšelio-darželio „Spindulėlis“
direktorės D. Sinkevičienės
2018 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. V-33

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA

„SVEIKATOS TAKELIU“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Kauno lopšelis-darželis „Spindulėlis“ yra bendrosios paskirties ikimokyklinio ugdymo įstaiga su integruotais specialiujų ugdymo(si) poreikių vaikais, specialiomis bei priešmokyklinio ugdymo grupėmis.

Kauno lopšelio-darželio „Spindulėlis“ Sveikatos stiprinimo „Sveikatos takeliu“ programa 2019-2023 metams (toliau – programa), sudaryta atsižvelgus į strateginius įstaigos planus, mokyklos veiklos programą, mokyklos dalyvavimo Sveikatą stiprinančių mokyklų projekte patirtį, bendruomenės poreikius, nustato 2019–2023 metams tikslus bei uždavinius, apibrėžia prioritetus ir priemones uždaviniams vykdyti.

Programa siekiama formuoti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis mokytojų bei bendruomenės pastangomis kurti integruotą, visaapimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką.

Programa parengta atsižvelgus į įstaigos 2016–2018 m. strateginį veiklos planą, 2018 metų įstaigos veiklos planą, patvirtintą direktoriaus 2018-01-25 įsakymu Nr. V-06, Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos programą ir vidaus audito rezultatus.

Programą įgyvendins Kauno lopšelio-darželio „Spindulėlis“ administracija, pedagogai ir kiti pedagoginiame procese dalyvaujantys specialistai, nepedagoginiai darbuotojai, ugdytiniai ir jų tėvai.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ

Lopšelių-darželių „Spindulėlis“ lanko 139 vaikai (iš jų – 45 vaikai turi specialiųjų ugdymosi poreikių). Įstaigoje veikia 10 grupių: 1 ankstyvojo ugdymo gr., 4 ikimokyklinio ugdymo gr., 2 priešmokyklinio ugdymo gr., 3 specialiosios gr. 19 vaikų, turinčių didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, lanko specialiąsias grupes, 26 integruoti į bendro ugdymo grupes. Darželyje

organizuojama veikla atitinka individualius vaikų poreikius ir galimybes, skatina vaikų su judesio ir padėties bei kompleksiniais sutrikimais savarankiškumą ir autonomiškumą. Čia teikiamos specialiojo pedagogo, logopedo, socialinio pedagogo, psichologo, kūno kultūros pedagogo, menų pedagogo, muzikos pedagogo paslaugos. Įstaigoje dirba Kauno visuomenės sveikatos biuro Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

Įstaigoje organizuojamas vaikų sveikatos ugdymas apima šias sritis: kūno higieną ir apsaugą, sveiką mitybą, saugumo įgūdžius, sveikos ir saugios aplinkos kūrimą, fizinio aktyvumo skatinimą, ankstyvąją prevenciją. Ugdymo proceso metu didelis dėmesys skiriamas sveikos gyvensenos propagavimui, vaikų įgūdžių formavimui. Įstaigoje yra nusistovėjusios sveikatos stiprinimo, sveikatos ugdymo tradicijos, organizuojami kasmetiniai renginiai ir projektai: Derliaus šventė, Šeimų sporto šventė, Tylos diena, Švarių rankyčių savaitė, grūdinimo projektas „Trys geri vaikų draugai – saulė, oras ir vanduo“, Mažųjų olimpiada, programa „Jaunieji atletai“, akcija „Rieda ratai rateliukai“, Europos sporto savaitė #BEACTIVE ir kt. Šiuose renginiuose dalyvauja visi darželio vaikai, taip pat ir vaikai, turintys judesio ir padėties bei kompleksinius sutrikimus. Veikla organizuojama atsižvelgiant į vaikų poreikius ir galimybes, vieta ir priemonės užtikrina saugią vaikų veiklą. Finansinių lėšų trūkumas leidžia atnaujinti tik dalį priemonių organizuojant sveikatinimo veiklas, numatytos lėšos tik vaikų skatinimui. Organizuojant šiuos renginius pasigendame aktyvesnio tėvų bendradarbiavimo ir dalyvavimo, nors tėvų apklausos išvados rodo, kad tėvai pritaria šiems renginiams.

Į renginius kviečiame dalyvauti mikrorajono darželius ir patys dalyvaujame kitų ikimokyklinių įstaigų sveikatinimo renginiuose. Toks bendradarbiavimas padeda skleisti įstaigos sveikatos stiprinimo gerą patirtį ir patiems gauti žinių.

Darželis skatina pedagogus ir specialistus kelti savo kompetenciją vaikų sveikatos stiprinimo klausimais. Dalis pedagogų aktyviai dalyvauja seminaruose, konferencijose ir įgyja žinių apie vaikų sveikatos stiprinimą bei supažindina įstaigos bendruomenę su naujovėmis.

Darželio ugdomosios erdvės pritaikytos vaikų sveikatos stiprinimo veiklai: 2 sporto salės, multisensorinis kambarys, erdvios lauko žaidimų aikštelės.

Į įstaigos sveikatos ugdymo korekcinę veiklą įtraukta įstaigos bendruomenė ir socialiniai partneriai (Kauno m. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Lietuvos sveikatos universiteto burnos priežiūros ir vaikų odontologijos klinika, Lietuvos medicinos studentų asociacija, LSMU studentų mokslinė draugija, Lietuvos specialiosios olimpiados komitetas, VšĮ „Tikra mityba“).

Kasmet vykdoma vaikų lankomumo ir sergamumo analizė, nes nuo šių išvadų priklauso korekcinio darbo rezultatai. Su sergamumo išvadomis supažindinama įstaigos bendruomenė. 2017 m. vaikų lankomumo vidurkis – 68%. Lopšelio grupių vaikų lankomumas 58%, priešmokyklinių grupių – 77%. Lyginant su 2016 m., bendras įstaigos vaikų lankomumas pablogėjo

1%. Dažniausia vaikų nelankymo priežastis – ligos: 2017 m. – 628 susirgimų atvejai, lyginant su 2016 m. sumažėjo 1% (buvo 631 susirgimų atvejai).

Prevencinė veikla. 2017 m. darželyje patvirtintas Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas ir Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo priemonių planas. Visi darželio vaikai dalyvauja prevencinėse programose: Tarptautinėje socialinių įgūdžių ugdymo programoje „Žipio draugai“ priešmokyklinio amžiaus vaikams (dalyvauja 24 vaikai); Gyvenimo įgūdžių ugdymo programoje, patvirtintoje LR ŠMM, 3-5 metų vaikams; Ikimokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikų psichikos sutrikimų prevencinėje programoje, parengtoje Paramos vaikams centre, priešmokyklinio amžiaus vaikams; Emocinės ir socialinės raidos skatinimo per muzikinę ir žaidybines veiklas apimančią vaiko sensomotorinių pojūčių lavinimą programoje, parengtoje įstaigos pedagogų, specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams (dalyvauja 18 vaikų); Emocinio intelekto ugdymo vaikystėje programoje 3-6 metų vaikams.

Pagal gydytojų rekomendacijas, įstaigos Vaiko gerovės komisijos ir Kauno miesto Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, darželyje teikiama individuali, ir grupinė specialistų pagalba. Neformaliojo ugdymo (kūno kultūra) mokytojai teikia individualią korekcinę pagalbą 25 vaikams (18%), 117 vaikų dalyvauja grupiniuose užsiėmimuose; logopedinė pagalba teikiama 43 vaikams (30%); specialiojo pedagogo užsiėmimus, skirtus pažintinių procesų ugdymui, lanko 18 vaikų (59%); psichologo pagalba teikiama 39 vaikams (27%) ir 15 tėvų (vaikų adaptacijos klausimais), socialinė pedagoginė pagalba – 44 vaikams (31%).

Nuo 2011 m. dalyvaujame programose „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokykloje“.

Įstaiga 2009–2012 m. dalyvavo Sanglaudos fondų programoje „Investicijos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas“ ir įsisavino 668718,90 Lt. Šios renovacijos metu buvo atnaujintos grupių ugdomosios erdvės ir jos atitinka higienos normų reikalavimus.

III. 2013–2018 m.m. sveikatinimo veiklos SWOT (SSGG) analizė

Sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklos situacijos analizė

VEIKLOS SRITYS	STIPRIOSIOS PUSĖS	SILPNOSIOS PUSĖS
<p>1. Sveikatos stiprinimo veiklos valdymo struktūra, politika ir kokybės garantavimas.</p> <p>1.1. Sudaryta asmenų grupė, organizuojanti sveikatos stiprinimo veiklą mokykloje.</p>	<p>Įstaigoje sudaryta sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti grupė, paskirti atsakingi asmenys už atskiras veiklos sritis.</p> <p>Informacija apie darželyje vykdoma sveikatos stiprinimą pateikiama stenduose, bendruomenės susirinkimuose, lankstinukuose.</p>	<p>Nepakankamas pagalbinio personalo aktyvumas dalyvaujant sveikatos stiprinimo veikloje.</p>
<p>1.2. Numatytas sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas.</p>	<p>Sveikatos stiprinimas įtrauktas į 2016–2018 m. įstaigos strateginį planą ir metinius veiklos planus.</p> <p>Įstaigoje vykdomas sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas ir išvados panaudojamos tolimesniam planavimui bei veiklos tobulinimui.</p>	<p>Grupių auklėtojoms, dirbančioms su ankstyvojo amžiaus vaikais, kyla sunkumų įsivertinant savo dalyvavimą sveikatinimo veikloje, joms trūksta žinių apie ankstyvojo amžiaus vaikų sveikatinimą.</p> <p>Veiklos vertinimas vykdomas ataskaitos forma, nėra sukurta vertinimo sistema.</p>
<p>2. Psichosocialinė aplinka.</p> <p>2.1. Priemonės, numatančios mokyklos bendruomenės narių gerų tarpusavio santykius.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Individualios konsultacijos vaikams, tėvams, pedagogams, grupiniai užsiėmimai, bendra veikla vaikams ir tėvams. ▪ Susiformavę geri tarpusavio santykiai, vyksta naujai atvykusių ir specialiųjų poreikių vaikų adaptacija įstaigoje. ▪ Rengiami stendiniai pranešimai, lankstinukai, skrajutės, straipsniai internetinėje svetainėje tėvams. 	<p>Nepalankus sveikų vaikų tėvų požiūris į specialiųjų poreikių vaikų integraciją bendrojo ugdymo grupėse.</p> <p>Nepakankamas tėvų aktyvumas dalyvaujant konsultacijose vaikų sveikatinimo srityje.</p>
<p>2.3. Numatytos emocinės, fizinės, seksualinės prievartos ir vandalizmo mažinimo priemonės.</p>	<p>Individualios konsultacijos bendruomenės nariams, prevencinių programų vykdymas.</p>	<p>Tėvams trūksta žinių apie bausmes, psichologinį smurtą.</p>
<p>3. Fizinė aplinka.</p> <p>3.1. Priemonės užtikrinančios mokyklos teritorijos, patalpų priežiūrą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Įstaigos teritorija atitinka vaikų skaičių, 2017 m. pakeista tvora ir vartai, apželdinta ir prižiūrima, 2017-2018 m. atnaujintos lauko priemonės ir yra saugios, atitinka vaikų amžių ir ugdymo poreikius; smėlis žaidimo aikštelių dėžėse keičiamas kiekvieną pavasarį ir apsaugotas nuo užteršimo. ▪ Įstaigoje per paskutinius metus 	<p>Seni medžiai kelia pavojų vaikų saugumui, todėl yra šalinami.</p> <p>Tačiau atsiranda tiesioginių saulės spindulių pavojus.</p> <p>Nėra lauko žaidimų aikštelės, skirtos neįgaliems vaikams.</p> <p>Nėra įstaigos poreikius atitinkančio sporto aikštyno.</p> <p>Sporto salėms reikia kapitalinio remonto.</p>

	<p>nėra įvykę šiurkščių sveikatos saugos reikalavimų pažeidimų. Visose grupėse ir sveikatos kabinete yra pirmosios pagalbos vaistinė.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gerinant įstaigos prieinamumą, įrengti pandusai prie specialiųjų grupių. 	
<p>3.2. Priemonės skatinančios visų bendruomenės narių fizinį aktyvumą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žaidimų-sporto erdvės pritaikytos bendruomenės narių fiziniam aktyvumui skatinti. ▪ Pagal įstaigos ugdymo programą vaikams teikiamos kūno kultūros pedagogo individualios mankštos, paslaugos. ▪ Įstaigos sveikatos stiprinimo grupė, atsižvelgdama į bendruomenės narių lūkesčius, planuoja fizinį aktyvumą skatinančią veiklą. Tai tradiciniai renginiai: Derliaus šventė, Šeimų sporto šventė, Tylos diena, Švarių rankyčių savaitė, grūdinimo projektas „Trys geri vaikų draugai – saulė, oras ir vanduo“, Mažųjų olimpiada, programa „Jaunieji atletai“, akcija „Rieda ratai rateliukai“, Europos sporto savaitė #BEACTIVE ir kt. 	<p>Vyrauja tėvų požiūris, kad už vaiko ugdymą ir pasiekimus atsakinga tik ugdytoja.</p>
<p>3.3. Priemonės sveikos mitybos organizavimui ir geriamojo vandens prieinamumui užtikrinti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maitinimas organizuojamas atsižvelgiant į sveikos mitybos principus, atitinka vaikų amžiaus ypatumus. ▪ Valgiaraščiai suderinti su visuomenės sveikatos centru ir tvirtinami direktorės, maitinimui naudojami vaikams rekomenduojami maisto produktai. 2018 m. patvirtintas naujas valgiaraštis, atitinkantis sveikos mitybos principus. ▪ Apsinuodijimų maistu bei maisto kilmės žarnyno užkrečiamųjų ligų atvejų nebuvo, geriamojo vandens kokybė atitinka visuomenės sveikatos teisės aktų reikalavimus, nes atliekama vandens kokybės patikra. 	<p>Ne visų ugdytinių šeimose formuojamos sveikos mitybos tradicijos, todėl kartais vaikai nenoriai valgo nesaldintą, be padažų patiekiamą maistą.</p>

<p>4. Žmogiškieji ir materialieji ištekliai.</p> <p>4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais organizavimas.</p>	<p>Ištaigos pedagogai ir specialistai sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo klausimais:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dalyvavo šiuose seminaruose: <ul style="list-style-type: none"> „Ugdymas pojūčių pagalba formuojant palankią ugdymo aplinką ikimokykliniame, priešmokykliniame amžiuje“ „Savivaldybių ištaigų specialistų gebėjimų dirbti su probleminėmis šeimomis stiprinimas, pasinaudojant norvegų patirtimi“ „Dailės terapijos metodikos. Praktinės pritaikymo galimybės dailės pamokose ir meninėje neformaliojo ugdymo veikloje“ Olimpinio švietimo kongresas „Specialiosios pagalbos poveikis tenkinant SUP mokinių didelius ir labai didelius poreikius“ „Specialiųjų poreikių vaikų įtraukiojo ugdymo praktiniai aspektai“ „Sutrikusios raidos vaikų ugdymas taikant Specialiosios olimpiados „Jaunieji atletai“ fizinio ugdymo programą“ „Darželis į kurį nori kiekvienas vaikas. Aš suradau, o tu?“ „Darbo specifika teikiant paslaugas neįgaliesiems“ „Smėlio terapijos organizavimas ugdymo įstaigoje“ „Ritmas ir judesys mažiesiems“ „Saugios ugdymo aplinkos užtikrinimas mokykloje patyčių prevencijai. Norvegų patirtis“ „Ugdymo programos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių“ „Theraplay metodo elementų taikymas, dirbant su vaikais, turinčiais autizmo spektro, elgesio ir emocijų sutrikimų“ „Edukacinės bei mokymosi aplinkos kaip „trečiojo pedagogo“ vaidmuo mokymui(si) ikimokyklinėje/ priešmokyklinėje įstaigoje“ ▪ Organizavo seminarus miesto ir respublikos pedagogams: <ul style="list-style-type: none"> „Sutrikusios raidos vaikų ugdymo metodai“. 	<p>Kokybiškų, informatyvių ir praktinę naudą teikiančių kvalifikacijos tobulinimo renginių trūkumas</p>
---	--	---

<p>4.2. Bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.</p>	<p>Įstaigos specialistai pritaiko savo kompetenciją ir asmeninius gebėjimus sveikatos stiprinimo veikloje, veikla įvairiais būdais pristatoma įstaigos, mikrorajono, miesto ir respublikos bendruomenei (reportažai regioninei TV apie specialiųjų poreikių vaikų ugdymą; straipsniai internetinėje erdvėje (įstaigos internetinis puslapis www.spindulelis.com www.ikimokyklinis.lt).</p>	
<p>4.3. Metodinė medžiaga ir priemonės, reikalingos sveikatos ugdymui.</p>	<p>Specialistų nuomone įstaigoje sveikatos stiprinimo metodinė medžiaga kaupiama, susisteminta ir atnaujinama.</p>	<p>Jaučiamas stygius sveikatos stiprinimo metodinių priemonių, skirtų ankstyvojo amžiaus ir specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams.</p>
<p>4.4. Mokyklos partnerių įtraukimas.</p>	<p>Įstaiga bendradarbiauja su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kauno pedagogine psichologine tarnyba (vaikų sveikatos sutrikimų įvertinimas ir rekomendacijos); ▪ Kauno pedagogų kvalifikacijos centru (bendri seminarai, projektai); ▪ Kauno visuomenės sveikatos biuru (pedagogų švietimas, metodinė medžiaga); ▪ Sveikatos mokslų universitetas (bendras projektas „Žaislų ligoninė“; dantukų priežiūros pamokėlės); ▪ Kauno Tauro Lions klubo (parama įrengiant edukacines erdves); ▪ VšĮ „Tikra mityba“ (dalyvaujant projekte „Sveikatiada“); ▪ Lietuvos specialiosios olimpiados komitetu (vykdant programą „Jaunieji atletai“). 	
<p>5. Sveikatos ugdymas.</p> <p>5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į dalykų ir kitų sveikatos ugdymo sričių teminius planus, pasirenkamųjų dalykų ir dalykų modulių programas</p>	<p>Sveikatos ugdymas apima: Įstaigos metinius veiklos planus, ikimokyklinio, priešmokyklinio ir specialaus ugdymo programas; ilgalaikius ir trupalaikius ugdomosios veiklos grupių planus; įstaigos parengtą ankstyvąją prevencinę programą;</p>	<p>Sveikatą stiprinančios veiklos dažniausiai vykdomos grupėse arba kitose įstaigos patalpose, neišnaudojama lauko erdvė</p>

	specialistų parengtus individualius specialiųjų poreikių vaikų sveikatos ugdymo planus ir korekcinę veiklą.	
5.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems mokyklos vaikams atsižvelgiant į jų poreikius	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Visi įstaigos ugdytiniai dalyvauja sveikatos ugdymo veikloje, atsižvelgiant į sveikatos sutrikimų specifiką. ▪ Taikant sveikatos stiprinimo priemones kreipiamas dėmesys į vaikų amžių, individualius vaikų poreikius, nes įstaigą lanko 45 specialiųjų poreikių vaikai. Sveikatos stiprinimo veikloje dalyvauja dietologė ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistė. 	
5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos temas.	<p>Ugdomojoje veikloje vykdomos sveikatos stiprinimo veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tarptautinė „Zipio draugų“ programa; ŠMM aprobuota vaikų gyvenimo įgūdžių ugdymo programa; Ikimokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikų psichikos sutrikimų prevencinė programa; Emocinės ir socialinės raidos skatinimo per muzikinę ir žaidybinę veiklą, apimant vaikų sensomotorinių pojūčių lavinimą, programa; Emocinio intelekto ugdymo vaikystėje programa. 	Trūksta metodikų ir metodinių priemonių, skirtų specialiųjų poreikių vaikams
<p>6. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos sklaida ir tęstinumo laidavimas.</p> <p>6.2. Sveikatos stiprinančios mokyklos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už mokyklos ribų</p>	Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida mokykloje ir už jos ribų: Patirties sklaida sveikatą stiprinančioms mokykloms apie edukacinį projektą „Ar baisi gydytojo adata?“, „Sveikatos dienoraštis“; Apskritojų stalo diskusijos 2015-2017 metais „Tarpinstitucinio bendradarbiavimo reikšmė ugdant specialiųjų poreikių vaikus“; seminaras pedagogams „Sutrikusios raidos vaikų ugdymo metodai“; sveikatos ugdymo specialistų atmintinės, stendai grupėse ir įstaigos erdvėse su patarimais tėvams.	Nepakankamai aktyvus dalijimasis patirtimi sveikatos ugdymo srityje

GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
1. Pagalba šeimai ugdant sveiką vaiką, formuojant sveiko gyvenimo būdo ir sveikos mitybos įgūdžius. 2. Ieškoti papildomų lėšų sveikatos skatinimo veiklos projektams. 3. Gerinti ugdymo kokybę dalyvaujant sveikatos stiprinimo projektuose. 4. Siekti pedagogų profesinės kompetencijos tobulėjimo sveikatos ugdymo veikloje.	1. Prastėjanti vaikų, pradedančių lankyti įstaigą, sveikata (regėjimo, laikysenos, atsvoris). 2. Nepakakamas sveikatos ugdymo specialistų finansavimas taikant mokinio krepšelio metodiką specialiųjų poreikių vaikams. 3. Ikimokyklinio ugdymo specialistų trūkumas, maži atlyginimai mažina pedagogų motyvaciją.

III. PROGRAMOS TIKSLAI, PRIORITETAI

Programos tikslas – formuoti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, bendromis pedagogų, bei bendruomenės pastangomis kurti integruotą, visaapimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią aplinką.

Prioritetas – visų lopšelio-darželio bendruomenės narių pozityvaus požiūrio į sveiką gyvenseną ugdymas, padedant vaikams formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius bei kurti palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką.

Tikslai :

- Užtikrinti sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos planavimą ir įgyvendinimą ikimokyklinėje įstaigoje.
- Kurti ir puoselėti gerus ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendruomenės narių tarpusavio santykius.
- Kurti ir puoselėti sveikatos saugos reikalavimus atitinkančią vaikų ugdymo aplinką.
- Sutelkti ikimokyklinio ugdymo mokyklos išteklius sveikatos stiprinimui ir ugdymui.
- Kaupti ir sisteminti metodinę medžiagą, priemones sveikatos saugojimo ir stiprinimo veiklai organizuoti.

IV. UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

1 veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS.

Uždavinys – *Tobulinti sveikatos stiprinimo procesų vertinimą ikimokyklinėje įstaigoje.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
1.1. Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupės sudarymas	Sudaryta sveikatos stiprinimo veiklos organizacinę grupę ir pasiskirstyti veiklos sritimis.	2019 m.	Administracija
1.2. Sveikatos stiprinimas įtrauktas į ikimokyklinio ugdymo mokyklos veiklą	Strateginis veiklos planas	2019-2021 m.	Direktorius
	Metiniai veiklos planai	2019-2023 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	Ilgalaikiai ir trumpalaikiai grupių ugdomosios veiklos planai	2019-2023 m.	Grupių auklėtojos, pagalbos mokiniui specialistai
1.3. Sveikatos priežiūros mokykloje organizavimas	Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto metinis veiklos planas	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo veiklos grupė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, dietologas
	Parengtas sveikatos priežiūros organizavimo tvarkos aprašas	2019 m.	
1.4. Sveikatos stiprinimo procesų ir rezultatų vertinimas	Atlikti sveikatos stiprinimo veiklos vertinimą, atsižvelgiant į atlikto audito metu nustatytas problemines sritis ir įstaigos Vaiko gerovės komisijos specialiųjų poreikių vaikų sutrikimų korekcijos išvadas, informaciją pateikti įstaigos bendruomenei.	Kasmet 1 kartą per metus, specialiųjų poreikių vaikų – 2 kartus per metus	Sveikatos stiprinimo veiklos grupė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, pagalbos mokiniui specialistai
	Tiriamoji veikla: anketinė bendruomenės apklausa „Vaikų sveikatos stiprinimo veikla įstaigoje“.	2020 m.	Sveikatos stiprinimo veiklos grupė
	Tyrimo rezultatų panaudojimas sveikatos ugdymo veiklos tobulinimui	2021-2023 m.	Pedagogai
Laukiamas rezultatas. Sistemingas sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas, vertinimo išvadų panaudojimas užtikrins sveikatos ugdymo kokybę.			

2 veiklos sritis. PSICHOLOGINĖ APLINKA

Uždavinys. Užtikrinti glaudų tarpusavio ryšį tarp mokyklos bendruomenės narių: mokytojų, moksleivių, mokinių tėvų.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
2.1. Gerų tarpusavio santykių, palankios aplinkos psichinei sveikatai palaikyti kūrimas bei puoselėjimas tarp ikimokyklinės įstaigos bendruomenės narių: vaikų, tėvų (globėjų), pedagogų, administracijos	Individualios konsultacijos vaikams, tėvams, pedagogams.	Pagal poreikį	Psichologas, socialinis pedagogas
	Grupiniai užsiėmimai įgyvendinant prevencines programas: Tarptautinė ankstyvosios prevencijos programa „Zipio draugai“; Psichikos sutrikimų prevencinė programa priešmokyklinio amžiaus vaikams „Saugumo įgūdžių formavimas vaikystėje“;	2 kartus per savaitę 1 kartą per mėnesį	Socialinis pedagogas Psichologas, socialinis pedagogas
	Programa „Emocinio intelekto ugdymas vaikystėje“: programos pristatymas tėvams, rekomendacijų tėvams ir pedagogams ruošimas;	1 kartą per mėnesį	Psichologas, socialinis pedagogas, muzikos pedagogas, grupių auklėtojas
	„Mindfulness“ – dėmesingu išsąmoninimu grįstos praktikos, skirtos priešmokyklinio amžiaus vaikams dėmesingumui ir emociniam intelektui lavinti.	1 kartą per savaitę	Psichologas
	Pagalba ugdytiniams, pedagogams ir tėvams adaptacijos laikotarpiu	Rugsėjo-spalio mėnesiais	Psichologas, socialinis pedagogas, administracija, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
	Akcijų organizavimas: Pasaulinės psichinės sveikatos akcija įstaigos bendruomenei; „Savaitė be patyčių“;	1 kartą per metus 1 kartą per metus	Psichologas, socialinis pedagogas, muzikos pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
	„Nustokime barti, pradėkime girti“	1 kartą per metus	
Švietėjiška veikla aktualia psichologine tematika: „Sėkminga adaptacija darželyje“, „Kaip paruošti vaiką mokyklai“, „Savivertės ir emocinio intelekto ugdymas vaikystėje“, „3 metų krizė“. „Smurto atpažinimas artimiausioje aplinkoje“	10 kartų per metus	Psichologas	
Lankstinukų, atmintinių rengimas	Pagal poreikį	Psichologas, socialinis pedagogas, muzikos pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas	

	Stendo „Info psichologija“ rengimas aktualiomis psichologinėmis temomis: „Kaip ugdyti vaiko psichologinį atsparumą“, „Vaiko emociniai sunkumai – atpažinimas ir pagalba“ ir kt.	1 kartą per mėnesį	Psichologas
2.2. Bendruomenės narių - tėvų, pedagogų, vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, auklėjimo problemų įveikimas.	Programa, skirta specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams „Muzikinė veikla ir sensomotorinė stimuliacija, plėtojant vaikų emocinę-socialinę kompetencijas“.	1 kartą per mėnesį	Psichologas, socialinis pedagogas, muzikos pedagogas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
	Specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymas taikant sensorinės integracijos principus.	Pagal poreikį	Specialiųjų grupių auklėtojos, socialinis pedagogas, specialieji pedagogai, logopedai, kūno k. pedagogai, psichologas
	Sėkmingesnės SUP vaikų integracijos bendruomenėje skatinimas: Projektas „Mes skirtingi, bet vienas kitam reikalingi“;	1 kartą per metus	Auklėtojos, psichologas, socialinis pedagogas
	Akcija „Dalinuosi gerumu“.	1 kartą per metus	
	Individualios konsultacijos tėvams, pedagogams, ugdančioms SUP vaikams.	Pagal poreikį	Specialistai, administracija
	Paramos nepasiturintiems šeimoms organizavimas.	1 kartą per metus	Socialinis pedagogas
	Individualios konsultacijos SUP vaikams, taikant dėmesio lavinimo, sensomotorinės stimuliacijos, smėlio, žaidimo, meno terapijų elementus psichologinio konsultavimo metu.	Pagal PPT rekomendacijas ir poreikį	Psichologas
	Švietėjiška veikla aktualia psichologine tematika: „Sensorinės integracijos ypatumai ir taikymo principai, ugdančioms SUP vaikus“, „Aktyvumo ir dėmesio sutrikimas – kaip padėti vaikui?“.	Pagal poreikį	Psichologas
Savipagalbos grupė SUP vaikus auginantiems tėvams.	Nuolat	Psichologas	
Laukiamas rezultatas. Vykdomų priemonių pagalba sustiprės vaikų – pedagogų – tėvų tarpusavio ryšys, taps atviresni, drąsesni bendravimui ir bendradarbiavimui.			

3 veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys – Kurti ir puoselėti saugią bei sveiką įstaigos aplinką

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
3.1. Darželio teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei aplinkos sveikatinimas	Neįgaliųjų žaidimų aikštelės įrengimas	2019 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams
	Sporto aikštyno su dirbtine danga įrengimas	2019-2020 m.	
	Darželio pastato sienų apšiltinimas	2019 m.	
	Sporto salių remontas	2020 m.	
	Lauko aikštelių apželdinimas	2019-2020 m.	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, grupių auklėtojos, kūno kultūros pedagogai, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	Ugdomosios aplinkos papildymas naujomis priemonėmis, skirtomis fizinio aktyvumo skatinimui	2021 m.	
	Ugdymo organizavimas pagal higienos normų reikalavimus (dienos režimo laikymasis, vaikų buvimas lauke).	Nuolat	
Vaikų išvykų, kelionių saugumo ir pirmos pagalbos suteikimo užtikrinimas (nuolat atnaujinti pirmos pagalbos vaistinėles grupėse).	Nuolat		
Organizuoti aplinkos sveikatinimo renginius: „Tylos stebuklinga versmė“, „Rieda ratai rateliukai“ – diena be automobilio, „Vandens diena“.	Kasmet		
3.2. Darželio bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas	Išnaudoti sporto sales, grupių žaidimų erdves, lauko žaidimų aikšteles fizinio aktyvumo skatinimui: organizuoti tradicines šeimų sporto šventes, bėgimą aplink darželį, individualias ir grupines mankštas vaikams.	Nuolat	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, grupių auklėtojos, kūno kultūros pedagogai, direktoriaus pavaduotoja ugdymui
	Dalyvauti miesto, respublikos fizinio aktyvumo skatinimo iniciatyvose: „Mažųjų žaidynėse“, Europos fizinio aktyvumo savaitės renginiuose, „Trikrepšio varžybose“, „Jaunųjų atletų“ programoje, „Sveikatiados“ projekte.	Kasmet	

3.3. Mitybos ir geriamo vandens prieinamumo užtikrinimas	<p>Valgiaraščio, paremto sveikos mitybos principais, parengimas, derinimas su tėvais ir visuomenės sveikatos centru.</p> <p>Mitybos individualizavimas vaikams, turintiems sveikatos sutrikimų (alerginės ligos, rijimo, virškinimo sutrikimai) pagal gydytojo rekomendacijas.</p> <p>Tęsti dalyvavimą ES ir valstybės remiamose programose „Pienas vaikams“, „Vaisių vartojimo skatinimo programa“.</p>	<p>2019 m.</p> <p>Nuolat</p> <p>2019-2023 m.</p>	<p>Direktorius, dietologas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, virtuvės darbuotojai</p>
<p>Laukiamas rezultatas. Įstaigos išorės ir vidaus aplinkos atitiks higienos normų reikalavimus, skatins fizinį aktyvumą ir užtikrins vaikams saugią ir sveiką aplinką.</p>			

4 veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Uždavinys - Gerinti bendradarbiavimą tarp mokyklų, sutelkti mokyklos bendruomenės narius sveikatos stiprinimo ir ugdymo veiklai, racionaliai panaudoti esamus materialiuosius išteklius.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
4.1. Mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių specialistų kvalifikacijos tobulinimas	<p>Pedagogų ir specialistų skatinimas tobulinti sveikatos stiprinimo ir sveikatos ugdymo kompetencijas seminaruose, konferencijose:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ankstyvojo amžiaus vaikų sveikatos kompetencijos ugdymas; ▪ Netaisyklingos laikysenos prevencija ir korekcinio darbo tęstinumas namuose; ▪ Specialiųjų poreikių vaikų, turinčių judesio ir padėties sutrikimų, korekcija. ▪ Sveikos mitybos principų diegimas ugdytinių šeimose. 	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo darbo grupė, direktorius, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
4.2. Darželio bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui	<p>Sudaryti sąlygas pedagogams ir specialistams panaudoti savo gebėjimus ir žinias sveikatos stiprinimo veikloje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skatinti pedagogus tobulinti kvalifikaciją; ▪ Organizuoti bendras veiklas su įstaigą lankančių vaikų šeimomis, socialiniais partneriais; ▪ Skatinti pedagogus dalintis patirtimi įstaigoje ir mieste (tėvų susirinkimai, atviros veiklos, seminarai, konferencijos, straipsniai spaudoje, internete ir kt.); ▪ Skatinti pedagogus analizuoti ir panaudoti kitų įstaigų patirtį savo veikloje. 	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo darbo grupė, direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas

<p>4.3. Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis</p>	<p>Kiekvienais metais numatyti tikslines lėšas metodinei literatūrai ir priemonėms sveikatos ugdymo ir stiprinimo srityje įsigyti.</p> <p>Papildyti grupių aplinkas sveikatos ugdymo priemonėmis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ smulkiosios motorikos lavinimui (narstymo, varstymo, maustymo priemonės); ▪ plokščiapėdystės profilaktikai (lankai, lazdos, žiedai, masažo kamuoliukai); ▪ judesių koordinacijai lavinti (dideli kamuoliai); ▪ papildyti grupių sveikatos stiprinimo kampelius netradicinėmis priemonėmis (kaštonai, gilės, akmenukai). 	<p>Kasmet</p> <p>2019 m.</p> <p>2020-2021 m.</p> <p>2022-2023 m. Kasmet</p>	<p>Direktorius</p> <p>Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, grupių auklėtojos, kūno kultūros pedagogai</p>
<p>Laukiamas rezultatas. Grupės aprūpintos priemonėmis, skirtomis sveikatos kompetencijai ugdyti. Užtikrintas pedagogų kvalifikacijos tobulinimas vaikų sveikatinimo srityje. Sėkmingas dalyvavimas projektinėje veikloje, įtraukiant visą įstaigos bendruomenę bei socialinius partnerius.</p>			

5 veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys – Plėtoti sveikatos ugdymo procesus, laiduojančius jų kokybę, formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, kurti integruotą, visaapimančią sveikatos ugdymo sistemą bei sveikatai palankią aplinką.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
<p>5.1. Sveikatos ugdymas įtrauktas į ugdymo programas</p>	<p>Įtraukti sveikatos ugdymo programą į ikimokyklinio, priešmokyklinio ir specialiojo ugdymo grupių ugdomosios veiklos planus, atsižvelgiant į lopšelio-darželio ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas.</p> <p>Dalyvauti mieste organizuojamose sveikatinimo renginiuose (pedagogai su vaikų grupėmis).</p> <p>Prevencinių programų įgyvendinimas, integruojant į kasdienį ugdymą.</p>	<p>2019-2023 m.</p> <p>Nuolat</p> <p>Nuolat</p>	<p>Direktoriaus pavaduotoja ugdymui, grupių auklėtojos, specialistai</p>
<p>5.2. Sveikatos ugdymas organizuojamas visiems vaikams, atsižvelgiant į jų poreikius</p>	<p>Sveikatos ugdymas apima visas ugdymo įstaigos vaikų amžiaus grupes ir sveikatos ugdyme dalyvauja visi vaikai, atsižvelgiant į vaikų individualius poreikius:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ įstaigos specialistų komanda sudaro sveikatos ugdymo planus specialiųjų poreikių vaikams; ▪ vaikams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, vykdomi individualūs užsiėmimai kasdien; ▪ sveikiems vaikams organizuojama grupinė sveikatos saugojimo prevencijos veikla. 	<p>Nuolat</p>	<p>Sveikatos stiprinimo darbo grupė, VGK, pedagogai, specialistų komanda</p>

<p>5.3. Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos sritis</p>	<p>Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos sritis ir orientuotas į gyvenimo įgūdžių ugdymą: savęs pažinimą, kūno higieną ir apsaugą, sveiką maistą ir mitybą, savisaugą ir ligų prevenciją, fizinį aktyvumą, edukacines profilaktiką, psichinę sveikatą.</p> <p>Sveikatos ugdymo programos tikslams pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti naudosime šias veiklas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ projektinę veiklą; ▪ atviras veiklas; ▪ veiklą lauke; ▪ išvykas ir ekskursijas; ▪ vaikų, tėvų ir pedagogų darbų parodos; ▪ tiriamąją veiklą. <p>Vykdyti prevencines programas: tarptautinę „Zipio draugų“ programą; ŠMM aprobuotą vaikų gyvenimo įgūdžių ugdymo programą; Ikimokyklinio ir pradinio mokyklinio amžiaus vaikų psichikos sutrikimų prevencinę programą; Emocinės ir socialinės raidos skatinimo per muzikinę ir žaidybinę veiklą, apimant vaikų sensomotorinių pojūčių lavinimą, programą; Emocinio intelekto ugdymo vaikystėje programą.</p> <p>Projektų, skatinančių vaikų fizinį aktyvumą, vykdymas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪Projektas „Sveikatingumo savaitė“; ▪Sporto šventė „Aš ir tu – sportuokime kartu“; ▪Šeimos sporto šventė; ▪Sportiniai rytmečiai „Sportuojantis koridorius“; ▪ Mieste ir respublikoje organizuojami sveikatą stiprinantys renginiai ir projektai. <p>Sveikos gyvensenos veiklų organizavimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Burnos priežiūros ir burnos higienos pamokėlės. ▪ Projektas „Trys geri vaikų draugai – saulė, oras ir vanduo“; ▪ Projektas „Kauno vaikai šypsosi“; ▪ Projektas „Sveikatiada“. <p>Vykdyti švietėjišką veiklą tėvams:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Teikti pedagogų ir specialistų individualias ir grupines konsultacijas tėvams; ▪ Vaiko gerovės komisijos konsultacijos tėvams, auginantiems specialiujų poreikių vaikus; ▪ Dietologo konsultacijos tėvams apie subalansuotą mitybą ikimokykliniame amžiuje. 	<p>2019-2023 m.</p> <p>2019-2023 m.</p> <p>Nuolat</p> <p>2019-2023 m.</p> <p>2019-2023 m.</p> <p>2019-2023 m.</p>	<p>Sveikatos stiprinimo darbo grupė, grupių auklėtojos, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, socialinis pedagogas</p> <p>Grupių auklėtojos, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, socialinis pedagogas, muzikos pedagogas</p> <p>Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, grupių auklėtojos</p> <p>Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, grupių auklėtojos</p> <p>Sveikatos stiprinimo darbo grupė, grupių auklėtojos, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, psichologas, socialinis pedagogas</p>
---	---	---	--

Laukiamas rezultatas. Sveikatos ugdyme dalyvauja visa įstaigos bendruomenė ir sveikatos stiprinimo veikla organizuojama atsižvelgiant į individualius vaikų poreikius ir galimybes.

6 veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS

Uždavinys. *Dalintis sveikatos stiprinimo veiklos gerąja patirtimi ikimokyklinėje įstaigoje ir už jos ribų.*

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
6.1. Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida ir tęstinumas darželyje	Vaikų sveikatos saugojimo ir stiprinimo darbo grupės planus įtraukti į įstaigos metinius veiklos planus.	Kasmet	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
	Kaupti, sisteminti ir papildyti metodinę medžiagą apie sveikatos stiprinimo veiklą.	Nuolat	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui
6.2. Sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos tęstinumas ir patirties sklaida už darželio ribų	Internetinėje svetainėje www.spindulelis.com reguliariai skelbti informaciją apie vykdomą sveikatinimo veiklą įstaigoje.	Nuolat	Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas
	Metodiniai renginiai – gerosios patirties sklaida įstaigos ir miesto pedagogams bei tėvams: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atviros veiklos; ▪ Apvaliojo stalo diskusijos; ▪ Atvirų durų dienos; ▪ Akcijos. 	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo darbo grupė
	Informacinės medžiagos apie sveikatą stiprinančios ikimokyklinės įstaigos veiklos patirtį parengimas: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Atvirų veiklų aprašai; ▪ Projektinės veiklos vaizdo įrašai; ▪ Lankstinukai tėvams; ▪ Stendinių pranešimų katalogas. 	2019-2023 m.	Sveikatos stiprinimo darbo grupė
	Bendradarbiavimas su Vilniaus, Šiaulių, Anykščių, Mažeikių miestų ikimokyklinėmis įstaigomis skleidžiant sveikatos saugojimo ir stiprinimo patirtį.	2019-2023 m.	Direktorius
Bendradarbiavimas su LSSMT koordinatoriais, dalijimasis patirtimi su tinklo nariais	Nuolat		Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas

Laukiamas rezultatas. Visi bendruomenės nariai bus įtraukti į sveikatą stiprinančios mokyklos veiklos patirties sklaidą įstaigoje ir už įstaigos ribų.

VI. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

Sveikatos stiprinimo ir saugojimo veiklos vertinimas atliekamas kasmet programoje numatytais terminais. Veiklos vertinimą koordinuos direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Vertinimo metodai: vaikų sveikatos kompetencijos vertinimas pagal amžiaus grupes; vaikų fizinės būklės įvertinimo analizė; vaikų sergamumo analizė; vidaus audito išvados; tiriamoji veikla (bendruomenės narių, tėvų apklausa).

VII. LĖŠŲ ŠALTINIAI

Sveikatos stiprinimo programai įgyvendinti bus panaudojamos šios lėšos: 2% GPM lėšos; savivaldybės biudžeto lėšos; mokinio krepšelio lėšos; tėvų parama; rėmėjų lėšos.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- Programos įgyvendinimą koordinuos direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistas;
- Atskaitomybę vykdys įstaigos tarybai, kitoms pavaldžioms institucijoms;
- Už programos įgyvendinimą bus atsiskaitoma lopšelio-darželio „Spindulėlis“ bendruomenei;
- Apie programos vykdymą informuojama lopšelio-darželio „Spindulėlis“ internetinėje svetainėje www.spindulelis.com.
- Apie vykdomą sveikatos stiprinimo veiklą ir renginius informuojama įstaigos ir grupių stenduose.